

Palvelumuotoilua vapaaehtoistoimintaan - järkeä vai ei?"

Seminaari 15.3.2019!

Fokusointi hukassa? Järjestön oman toiminnan kirkastaminen eri keinoin

Anne Astikainen, Järjestöjen muutosagentti, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry & Piija Äijänen, Yritysneuvoja, Jyväskylän kaupunki

TYÖPAJAN KULKU

- Esittäytymiset ja toiveet lyhyesti
- ”Aiemmat kokemukset”/ Milla Mäkinen
- Keskustelua ja omia muistiinpanoja alustuksen pohjalta
- Kootaan tärkeimmät oivallukset ja haasteet purkua varten

- Työpajassa käydyt materiaalit jaetaan osallistujille

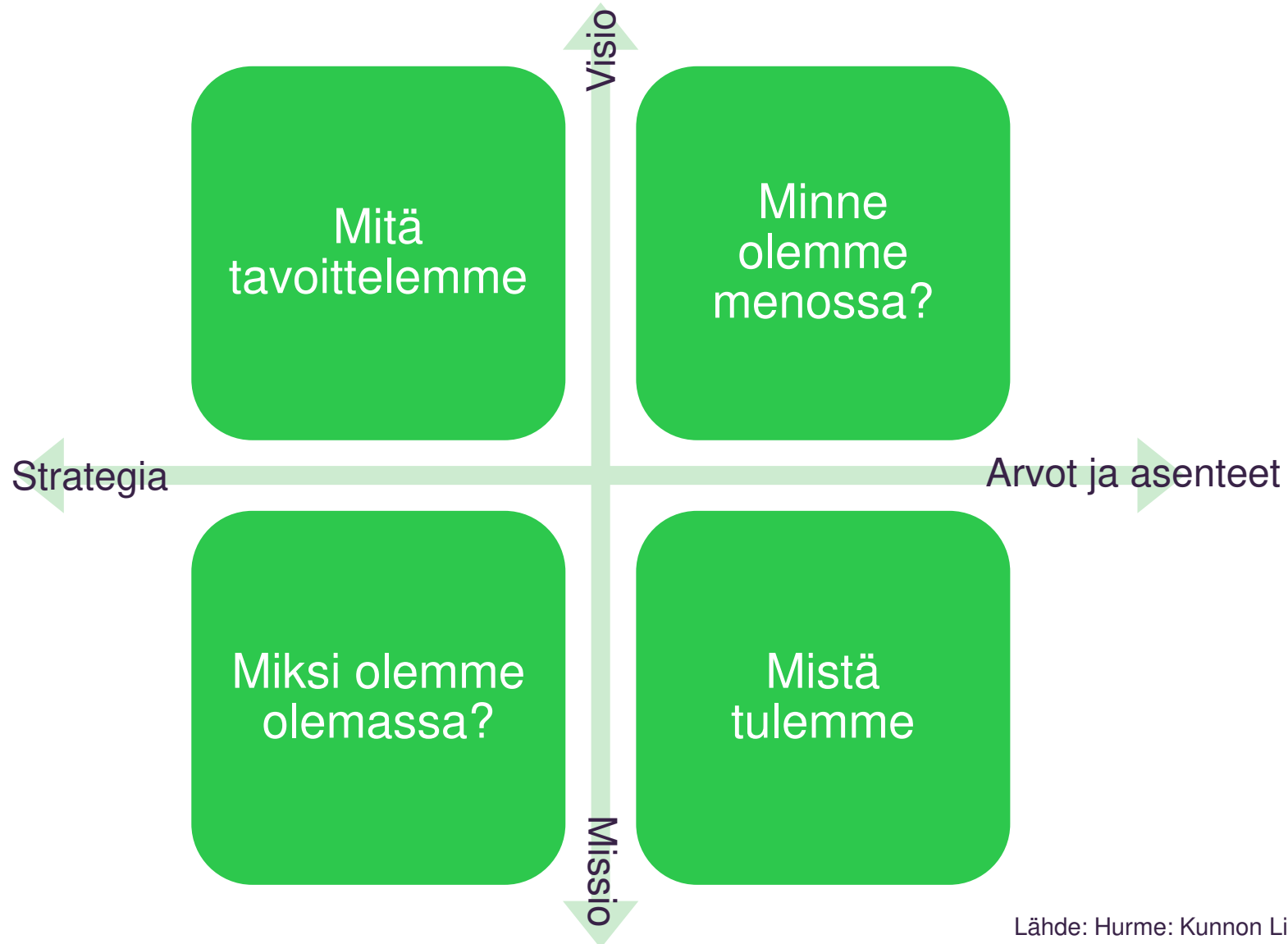
HAASTEENA USEAT PÄÄLLEKKÄISET MUUTOKSET

- Toimintaedellytykset
 - Rahapeliuudistuksen jatko
 - Järjestöjen hallinnollinen taakka
 - Toimijoiden/ työntekijöiden jaksaminen
 - Toimijoiden vähyys osalla toimijoista
 - Heterogeeninen toimijajoukko
 - Sitoutumattomuus, lyhytkestoisuus
- Toimintaympäristö
 - Sote-uudistuksen seuraavat mallit?
 - Työn murros ja aktiivimalli
- Lisänä valtavasti erityiskysymyksiä

ENNAKOINTI

- Megatrendit
 - Digitalisaatio, luottamuksen puute, eriarvoistuminen, työn rakenteiden muutokset, fiksit (ekologiset) tavarat ja palvelut yleistyvät, kokeilukulttuuri voimistuu, teknologia jakaa väestöä, terveys ja hyvinvointi korostuu, verkon joukkovoima lisääntyy jne.
- Trendit
- Heikot signaalit
- Ymmärrys toimintaympäristön muutoksista
- Valinta

MIKSI YHDISTYS ON OLEMASSA? STRATEGISET PERUSKYSYMYKSET

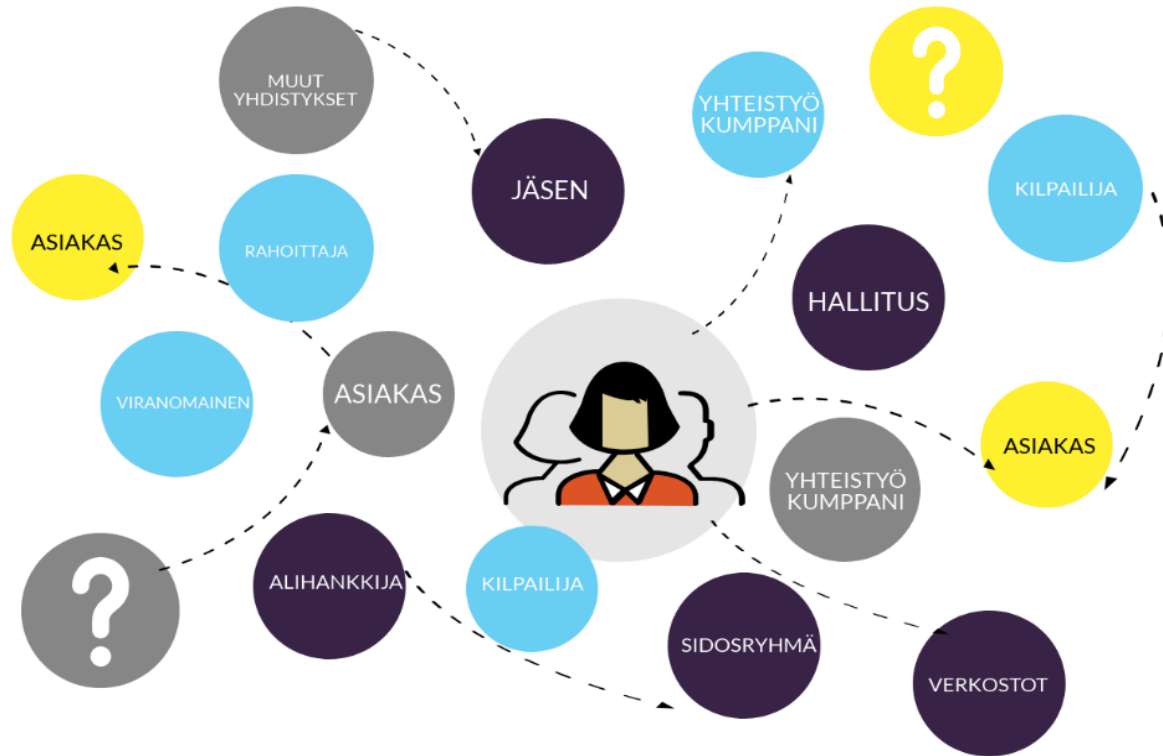

SWOT

Mitä sisäisiä heikkouksia ja vahvuuksia näet yhdistyksen toiminnassa?

Mitä ulkoisia uhkia ja mahdollisuuksia näet yhdistyksen toimintaympäristössä?

SIDOSRYHMÄNI

MITEN ENNAKOINTIA VOIDAAN KÄYTTÄÄ TOIMINNAN KIRKASTAMISESSA?

- Paluu perusasioihin (synty, saavutukset, esteet, haasteet)
- Pitäkää työpaja heikoista signaaleista, pyrkikää löytämään yhteisiä nimittäjiä.
 - Julkinen sektori
 - Yksityinen sektori
 - Perheet ja kotitaloudet
 - Yhteiskunta
 - Maailmanmarkkinat
 - Sidosryhmät
- Pohtikaa teitä mietityttäviä ilmiöitä ~ *Oudossa on mahdollisuus.*

SKENAARIOAJATTELU

- Luokkaa muutamia kuvauksia maailmasta
 - Katastrofin ainekset
 - Ei merkittäviä muutoksia (jatketaan samaan malliin)
 - Toivottu tulevaisuus

- Listatkaa asioita, joihin strategiatyössä tulee keskittyä.

**UNELMOINTI
ON
SALLITTUA!**

VISIO

- Luo uusi todellisuus
- Määrittele aikajänne
- Palaa säännöllisesti
- Välitavoitteet (merkityksellisyys)

PERUSKYSYMYKSET

- Mitä tarkoitusta varten olemme?
- Mikä on meille tärkeää?
 - Painopisteet
 - Fokusointi
 - Valinta
- Millaisilla valinnoilla luomme tulevaisuuden?
- Mitä yhdistys merkitsee minulle?
- Mitä minä merkitsen yhdistykselle?
- Arvot
- Johtaminen ja vastuut

FOKUSOINTI

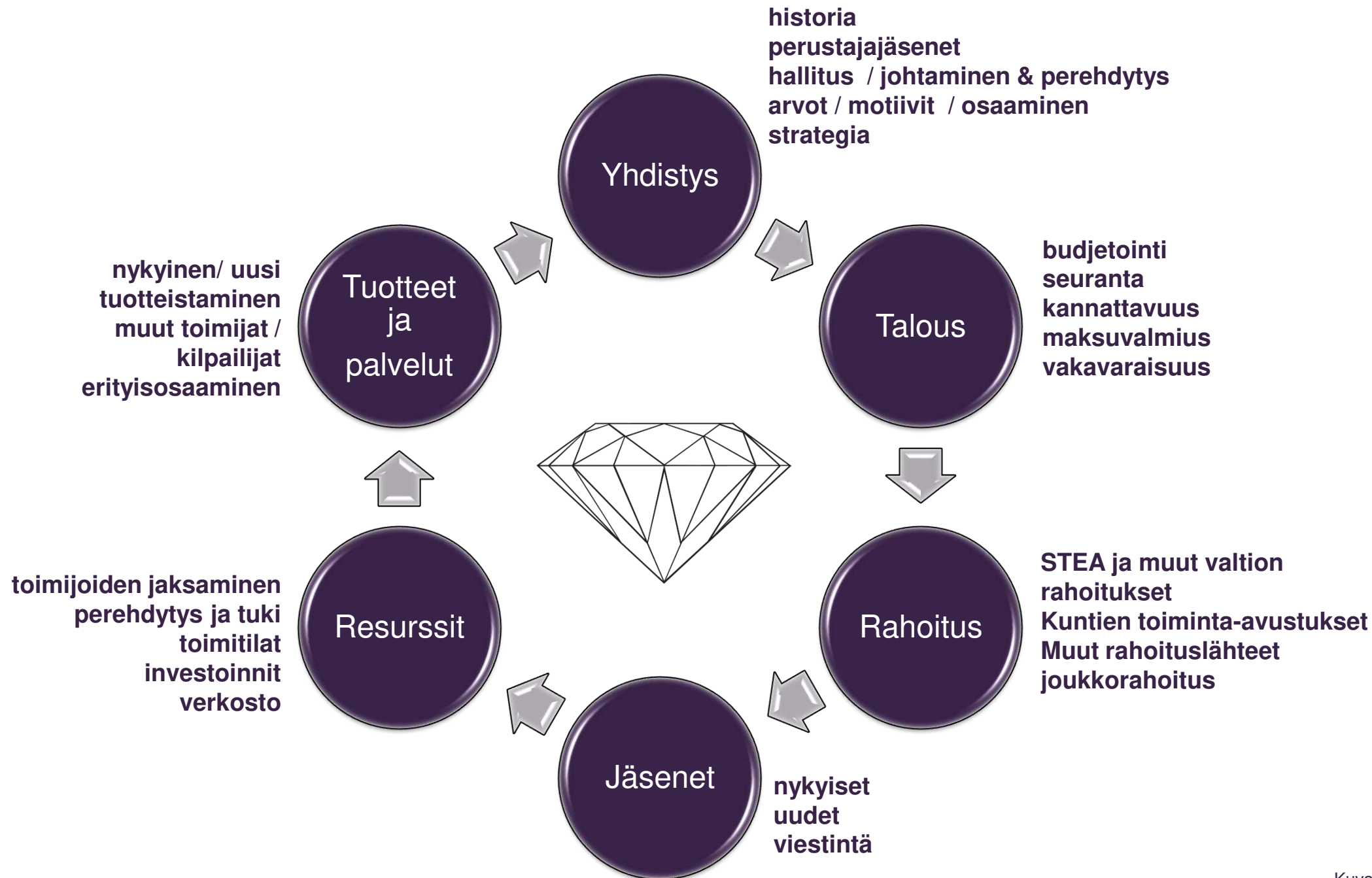
- Keskity parhaiten siihen mitä osaat.
 - Kehitä suhteessa valittuun asiakaskuntaan/ kohderyhmään
 - Resursointi → tulos (€, aika, materiaalit, henkinen jaksaminen)
 - Arvotyöskentely
- Tunne asiakkaasi/ kohderyhmäsi ja asiakkaan päätöksentekoprosessi
 - Keitä he todella ovat? (käyttäjä / maksaja)
 - Millaisia odotuksia tai tarpeita heillä on?
 - Miten he löytävät toimintasi piiriin?
 - Kuka on toiminnan maksaja?
 - Kuka on loppukäyttäjä?

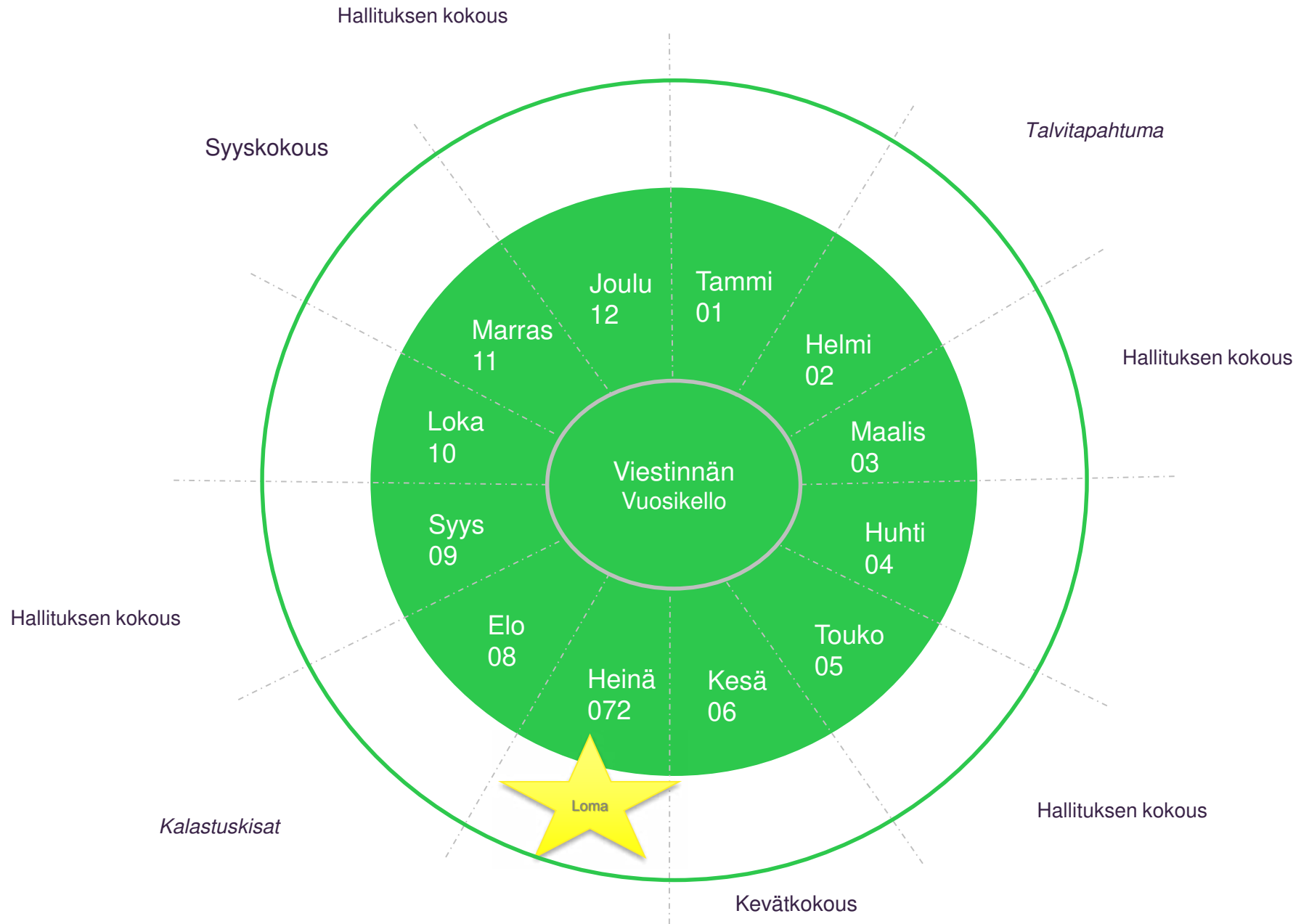
FOKUSOINTI

- Strategisten valintojen tekemistä olemassa olevan tai hankitun tiedon perusteella
 - Paljonko asiakas on valmis käyttämään aikaa tai vaivaa?
 - Millainen konsepti toimii parhaiten?
 - Mihin on juuri nyt panostettava?
 - Mistä tarvitsen lisätietoa?
 - Mitä riskejä täytyy tunnistaa?

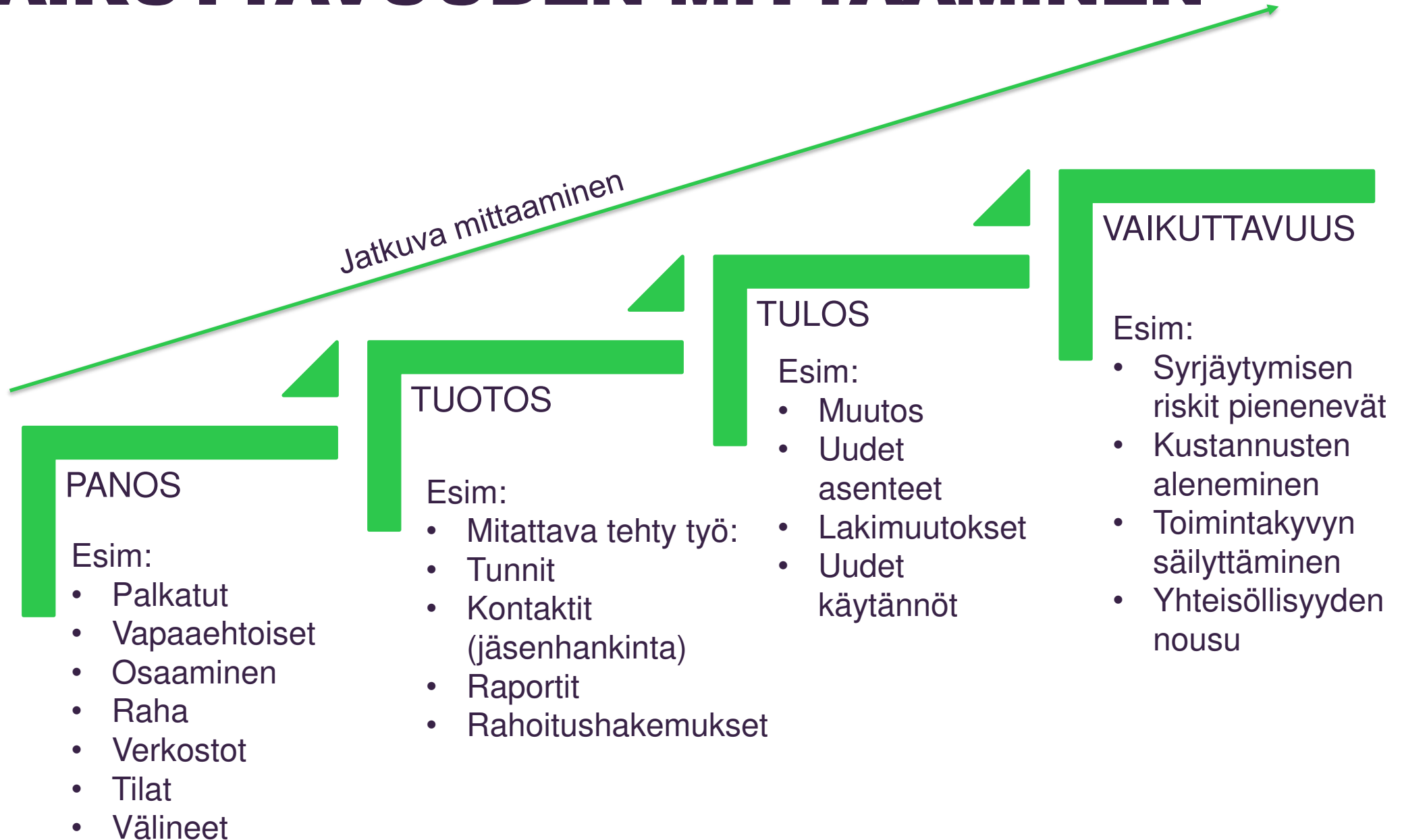
LISÄARVON LUOMINEN

- Keskustele
 - Pidä kirjaa
- Ole edellä – havainnoi, kehitä ja testaa
- Tavoitteellisuus
- Huomioi psykologiset tekijät (merkitys)
- Palvele
- Pilotoi, kokeile ja korjaa

VAIKUTTAVUUDEN MITTAAMINEN

DIALOGI = KUUNTELE, KYSY, KERRO

Yhdistyksen voima on sen toimijoissa, ja sen ainoa pääoma on innostuneet ihmiset

TYÖKALUJA TOIMINNAN KIRKASTAMISEEN

- Kyselyt ja analysointi
- ”Leirinuotiokeskustelut”
- Ryhmätyöt (esim.arvojen määrittely)
- Ideointi seinätaulutekniikalla (yksi lappu/ osallistuja → toimintaympäristön muutoksissa)
- Äänestäminen
- Jana-asettelu (ääripäät)
- Canvas-mallit
- Asiantuntijatyö

”MOTTO” TYÖSKENTELY

”JAA-KÄYTÄ-HANKI JA JALOSTA”

”PARAS TAPA PÄÄSTÄ ETEENPÄIN ON LÄHTEÄ LIIKKEELLE. ” ~PEKKA KROOK

***”MUUTOS ON AINOA MUUTTUMATON ASIA ELÄMÄSSÄ!”
~OLLE ÖQVIST***

Yhteiskunnallisen yrityksen liiketoimintamalli

MISSIO

Missio on yritystoimintasi muuttumaton tavoite. Se kumpuaa omista intohimoistasi ja kertoo, miksi yrityksesi on olemassa. Kaikkien päätösesi ja valintojesi tulisi tukea mission toteutumista.

ONGELMA

Mikä on ongelma tai ongelmat, joihin tarjoat ratkaisua?

TÄRKEIMMÄT TOIMENPITEET

Mitä yrityksesi tekee?

ARVIOINTI

Kuinka arviot, toteuttaako yrityksesi yhteiskunnallista tarkoitustaan?

Mitä lukuja sinun tulee seurata?

Muista sekä yhteiskunnallinen että liiketaloudellinen tavoite.

SUHTEET

Millaiset suhteet muodostat hyödynsaajiin, muihin asiakkaisiin ja sidosryhmiin?

TAVOITETTAVUUS

Kuinka tavoitat asiakkaasi?

Kuinka asiakkaat tavoittavat tuotteesi tai palvelusi?

RATKAISU

Kuinka ratkaiset yllämainitut ongelmat?

YHTEISKUNNALLINEN LISÄARVO

Mitä hyvää yrityksesi tuo kohderyhmälleen? Muista pohtia asiaa kohderyhmän näkökulmasta.

HYÖDYNSAAJAT

Kenelle yritystoiminnastasi on hyötyä?

Ketkä tarvitsevat yrityksesi tarjoamaa ratkaisua eniten?

YHTEISTYÖKUMPPANIT

Mitkä ovat yrityksesi tärkeimmät yhteistyökumppanit ja mitä he tekevät?

KUSTANNUKSET

Mitä kustannuksia yritykselläsi on?

TALOUDELLINEN KESTÄVYYS

Mistä eri lähteistä yrityksesi saa tuloja?

SIVUVAIKUTUKSET

Ketkä muut hyötyvät yritystoiminnastasi kuin varsinainen hyödynsaajasi?

Voisiko tässä piillä mahdollisuuksia lisätuloihin?

SIVUVAIKUTUKSET

Mitä tahattomia kielteisiä vaikutuksia yritystoiminnastasi on kohderyhmään, muihin ihmisiin tai organisaatioihin?

Pyri minimoimaan kielteiset vaikutukset.

► AVAINKYSYMYKSET

1.

Mitkä ovat toimintaympäristömme keskeiset muutokset?

2.

Keitä ovat keskeiset sidosryhmämme ja miten ne vaikuttavat meidän toimintaamme?

3.

Millä toimintaympäristömme ilmiöillä, muutoksilla ja trendeillä on vaikutusta yhdistyksemme työhön ja elinvoimaisuuteen?

4.

Mitä tarkoitusta varten olemme olemassa?

5.

Mikä on meille tärkeää?

6.

Millaisilla valinnoilla luomme haluamaamme tulevaisuutta?

7.

Mikä on yhdistyksemme unelma?

8.

Mitkä ovat unelman toteuttamisen työvaiheet?

9.

Mikä on minun vastuuni unelman toteuttamisessa?

10.

Minkälaisella johtamisella varmistamme yhdistyksen unelman toteutumisen?

PERIAATTEET

- Pidä visio kirkkaana
- Ihminen ytimessä
- Katso horisonttiin!
- Usko unelmiin
- Muista pitkäjänteisyys
- Ole valmis muuttumaan

**VIISI KYSYMYSTÄ
VAPAAEHTOISTOIMINNAN
TEHTÄVÄN
MUOTOILEMISEKSI**

1. Kerro mitä pitää tehdä?
2. Kauanko kestää?
3. Millä tavoin tehtävään perehdytetään?
4. Mitä minä tästä saan?
5. Miksi tämä on tärkeää?

Sata sanaa!

HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

- <http://sparraustehdas.fi/oppaat>
- https://www.meillaonidea.fi/sites/default/files/aineisto/moi_opas_b5_web.pdf
- <https://www.innokyla.fi/web/verkosto859507/materiaalit>
- <https://mesenaatti.me/campaign/?id=1048#single/view>
- https://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/jarjesto- ja_yhdistystoiminta/kansalaisfoorumi.net/uusia_ajatuksia_ja_toimintatapoja_tarvitaan
- https://issuu.com/steajulkaisut/docs/jarjestotoiminnan_tulevaisuus